

Дело C-667/23

**Резюме на преюдициално запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

9 ноември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Landgericht Ravensburg (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

27 октомври 2023 г.

Ищци:

Gruß Verwaltungs-GmbH

FO

AT

PV

QZ

Ответник:

Volkswagen AG

Предмет на главното производство

Регламент (ЕО) № 715/2007 — Превозно средство с дизелов двигател —
Рецикулация на отработили газове — Температурен прозорец —
Хипотетично одобрение — Обезщетение — Изчисляване

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на правото на Съюза, член 267 ДФЕС

Преюдициалните въпроси

1. Може ли насоченият срещу производителя на превозното средство иск на купувача на превозно средство за обезщетение за вреди, причинени от извършеното при условията на небрежност пускане на пазара на превозно средство със забранено измервателно-коригиращо устройство по смисъла на член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 715/2007, да бъде отхвърлен с мотива,

а) че е налице неизбежна грешка на производителя относно правомерността на деянието;

в случай на утвърдителен отговор:

б) че грешката относно правомерността на деянието е неизбежна за производителя, тъй като компетентният за издаването на ЕО типово одобрение и за последващите мерки орган всъщност е одобрил инсталираното измервателно-коригиращо устройство;

в случай на утвърдителен отговор:

в) че грешката относно правомерността на деянието е неизбежна за производителя, тъй като при съответно поискване компетентният за издаването на ЕО типово одобрение и за последващите мерки орган би потвърдил правното становище на производителя на превозното средство по отношение на член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 715/2007 (хипотетично одобрение)?

2. Съвместимо ли е с правото на Съюза, когато при иск за обезщетение срещу производителя на превозното средство поради извършеното при условията на небрежност пускане на пазара на превозно средство със забранено измервателно-коригиращо устройство по смисъла на член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 715/2007,

а) по отношение на правото на малко обезщетение купувачът на превозното средство е длъжен да допусне приспадане на ползите от употребата на превозното средство от размера на обезщетението, доколкото тези ползи заедно с остатъчната стойност надвишават платената покупна цена, намалена с посочения размер на обезщетението;

б) правото на малко обезщетение на купувача на превозното средство е ограничено до най-много 15 % от платената покупна цена?

Цитирани разпоредби на правото на Съюза

Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 година за типовото одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 5 и Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства (ОВ L 171, 2007 г., стр. 1), и по-специално член 5, параграф 2

Цитирани разпоредби на националното право

Bürgerliches Gesetzbuch (Граждански кодекс, наричан по-нататък „BGB“), и по-специално членове 276, 823, 826

Verordnung über die EG-Genehmigung für Kraftfahrzeuge und ihre Anhänger sowie für Systeme, Bauteile und selbstständige technische Einheiten für diese Fahrzeuge (Наредба относно ЕО одобрението на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, наричана още „EG-Fahrzeuggenehmigungsverordnung“ (Наредба относно одобрението на превозни средства в ЕО) (наричана по-нататък „EG-FGV“), и по-специално членове 6 и 27

Кратко представяне на фактите и производството

- 1 Преюдициалното запитване се отправя във връзка с пет различни случая, които действително не са идентични, но се различават един от друг само в нюанси.
- 2 Първото производство: Превозното средство VW T6 Caravelle 2.0 TDI е пуснато на пазара с произведен от ответника дизелов двигател от типа EA288. Ищецът купува новото превозно средство, предназначено за продажба в ЕС, за цена от 38 185 евро. При покупката на превозното средство безспорно е налице така нареченият температурен прозорец. Извън температурния прозорец степента на рецикулация на отработилите газове намалява постепенно. Това води до увеличаване на емисиите на NOx (азотен оксид) по време на работа на превозното средство извън температурния прозорец.
- 3 Ищецът счита, че е увреден умишлено и в противоречие с добрите нрави. Той смята, че температурният прозорец е забранено измервателно-коригиращо устройство и твърди, че освен това е налице забранено разпознаване на изпитвателен стенд. Ищецът иска да му бъде присъдена сума в размер, определен по преценка на съда, но не по-малко от 9 546,25 евро (= 25 % от покупната цена), и при условията на евентуалност сума в размер на 5 727,75 евро (= 15 % от покупната цена).

- 4 Ответникът моли искът да бъде отхвърлен. Той оспорва наличието на разпознаване на изпитвателен стенд. По отношение на температурния прозорец ответникът в крайна сметка твърди, че той обхваща диапазон от +12 °C до приблизително +39 °C. При условията на евентуалност ответникът твърди, че е направил неизбежна грешка относно правомерността на деянието и във връзка с това се позовава на хипотетичното одобрение на Kraftfahrtbundesamt (Федерална служба за моторни превозни средства, регистрацията на превозните средства и шофьорските книжки, Германия, наричана по-нататък „Федералната автотранспортна служба“).
- 5 Второто производство: Превозното средство VW Passat Variant Comfortline 2.0 TDI е пуснато на пазара с произведен от ответника дизелов двигател от типа EA288. Превозното средство безспорно е оборудвано с разпознаване на изпитвателен стенд. Ищецът купува превозното средство на цена от 13 930 евро при изминати 93 350 km. Той финансира покупката с кредит от Volkswagen Bank.
- 6 Ищецът счита, че е увреден от ответника умишлено и в противоречие с добрите нрави. Той смята, че разпознаването на изпитвателен стенд е забранено и твърди, че е налице и друго забранено измервателно-коригиращо устройство, а именно температурен прозорец. Ищецът иска да му бъде присъдена сумата от 2 089,50 евро (= 15 % от покупната цена) и възстановяване на разходите за финансиране в размер на 409,20 евро.
- 7 Ответникът моли искът да бъде отхвърлен. Ответникът признава, че софтуерът използва разпознаването на изпитвателен стенд с цел каталитичният уловител на NOx да се регенерира напълно на изпитвателния стенд преди изпитвателен пробег по NEDC и в рамките на NEDC да се регенерира в точно определен момент. По този начин измерването се концентрира върху възникващите по време на NEDC емисии на NOx и предотвратява отчитането на емисии на NOx от предишни цикли или неотчитането на възникналите по време на цикъла емисии на NOx. Освен това в зависимост от температурата на отработилите газове и от остаряването на каталитичния уловител на NOx, разпознаването на изпитвателен стенд води до повишаване на температурата на каталитичния уловител на NOx при NEDC непосредствено преди първата регенерация на каталитичния уловител на NOx. Ответникът счита, че разпознаването на изпитвателен стенд е разрешено, тъй като няма измеримо влияние върху емисиите на NOx, или поне със сигурност няма такова, което да не съответства на пределно допустимите стойности. Ответникът счита, че температурният прозорец също е разрешен. В това отношение той твърди, че рецикулацията на отработилите газове е активна на 100 % между -24 °C и +70 °C. При условията на евентуалност ответникът твърди, че е направил неизбежна грешка относно правомерността на деянието и във връзка с това се позовава на хипотетично одобрение на Федералната автотранспортна служба.

- 8 Третото производство: Превозното средство VW Golf 2.0 TDI е пуснато на пазара с произведен от ответника дизелов двигател от типа EA288. При превозното средство безспорно е налице разпознаване на изпитвателен стенд. Това води до увеличаване на емисиите на NOx (азотен оксид) при нормална работа на превозното средство. Ищецът купува превозното средство за 25 300 евро при изминати 20 km.
- 9 Ищецът счита, че е увреден от ответника умишлено и в противоречие с добрите нрави. Той смята разпознаването на изпитвателен стенд за забранено и твърди, че освен това е налице друго забранено измервателно-коригиращо устройство, а именно температурен прозорец. Ищецът иска да му бъде присъдена сума в размер, определен по преценка на съда, но не по-малко от 6 325 евро (= 25 % от покупната цена), и при условията на евентуалност сума в размер на 3 795 евро (= 15 % от покупната цена).
- 10 Ответникът моли искът да бъде отхвърлен. В своя защита той се позовава на същите аргументи като при второто производство.
- 11 Четвъртото производство: Превозното средство VW New Golf Sportsvan Highline 1.6 TDI е пуснато на пазара с произведен от ответника дизелов двигател от типа EA288. Безспорно при превозното средство има разпознаване на изпитвателен стенд. Ищецът купува превозното средство за 22 500 евро при изминати 0 km.
- 12 Ищецът счита, че е увреден от ответника умишлено и в противоречие с добрите нрави. Той смята разпознаването на изпитвателен стенд за забранено и твърди, че освен това са налице и други измервателно-коригиращи устройства, включително температурен прозорец. Ищецът иска да му бъде присъдена сумата от 14 743,22 евро (възстановяване на покупната цена, намалена с обезщетението за ползване за изминатите до предявяването на иска 120 661 km в размер на 7 756,78 евро) срещу предаването и прехвърлянето на правото на собственост върху превозното средство, и при условията на евентуалност сума в размер на 3 375 евро (= 15 % от покупната цена).
- 13 Ответникът моли искът да бъде отхвърлен. В своя защита той се позовава на същите аргументи като при второто производство.
- 14 Петото производство: Превозното средство VW Sharan 2.0 TDI е пуснато на пазара с произведен от ответника дизелов двигател от типа EA288. При превозното средство безспорно е налице разпознаване на изпитвателен стенд. Ищецът купува превозното средство за 42 980 евро при изминати 15 468 km.
- 15 Ищецът счита, че е увреден от ответника умишлено и в противоречие с добрите нрави. Той смята разпознаването на изпитвателен стенд за забранено и твърди, че освен това са налице и други измервателно-коригиращи устройства, а именно температурен прозорец, както и зависещо

от оборотите на двигателя изключване на пречистването на отработилите газове и на SCR катализатора. Ищецът иска да му бъде присъдена сумата от 27 313,47 евро (възстановяване на покупната цена, намалена с обезщетението за ползване за изминатите до съдебното заседание 103 714 km в размер на 15 666,53 евро) срещу предаването и прехвърлянето на правото на собственост върху превозното средство. При условията на евентуалност ищецът иска да му бъде присъдена сумата от 6 447 евро (= 15 % от покупната цена), както и да се установи, че ответникът е длъжен да обезщети ищеца за бъдещите други вреди, резултат от наличието на забранени измервателно-коригиращи устройства.

- 16 Ответникът моли искът да бъде отхвърлен. Той счита, че нито разпознаването на изпитвателен стенд, нито температурният прозорец следва да се определят като забранени измервателно-коригиращи устройства. Ответникът признава, че разпознаването на изпитвателен стенд води до поддържане на режим на работа с повишена степен на рециркулация на отработилите газове по време на изпитвателен пробег след достигането на работна температура на SCR катализатора от поне 200 °C, докато при движение по пътищата в този момент се преминава към режим на работа с намалена степен на рециркулация на отработилите газове. Разпознаването на изпитвателен стенд води още до това, че при NEDC дозирането на AdBlue в SCR катализатора започва при работна температура от приблизително 130 °C, вместо от приблизително 150 °C при реално движение на пътя. Ответникът твърди, че всичко това няма измеримо влияние върху емисиите на NOx, или поне със сигурност няма такова, което да не съответства на граничните стойности. По отношение на температурния прозорец ответникът посочва, че рециркулацията на отработилите газове е активна на 100 % при температури между -24 °C и +70 °C. При условията на евентуалност ответникът твърди, че е направил неизбежна грешка относно правомерността на деянието и във връзка с това се позовава на хипотетично одобрение на Федералната автотранспортна служба.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 17 Уводни бележки: В първото производство при придобиването на превозното средство е налице забранено измервателно-коригиращо устройство по смисъла на член 5, параграф 2 от Регламент № 715/2007. В останалите четири производства в полза на тази констатация е налице най-малкото сериозен показател, изразяващ се в разпознаването на изпитвателен стенд.
- 18 При превозното средство в първото производство рециркулацията на отработилите газове намалява най-късно при температура на околната среда от +12 °C, ето защо съгласно запитващата юрисдикция е налице забранен температурен прозорец, който също така не е разрешен по изключение съгласно член 5, параграф 2 от Регламент № 715/2007.

- 19 Освен това, в случая по това производство липсва и другият критерий на член 5, параграф 2 от Регламент № 715/2007, че измервателно-коригиращото устройство не може да бъде активно през по-голямата част от годината, защото при превозните средства в посочените три производства рециркулацията на отработилите газове намалява най-късно при температура на околната среда от приблизително +12 °C. Средните годишни температури в Германия обаче са по-ниски от приблизително +12 °C.
- 20 В останалите четири производства е спорно дали температурният прозорец и/или разпознаването на изпитвателен стенд водят до увеличаване на емисиите при нормални условия на управление на превозното средство. Следователно в това производство не е установено, че е налице забранено измервателно-коригиращо устройство по смисъла на член 3, точка 10 и член 5, параграф 2, първо изречение от Регламент № 715/2007, макар разпознаването на изпитвателен стенд да се счита за сериозен показател за наличието му.
- 21 Правото на обезщетение по член 826 от BGB изисква да е налице умишлено и обективно нарушаващо добрите нрави действие на причинителя на вредата. В посочените случаи обаче такова действие липсва.
- 22 В случаите, предмет на преюдициалното запитване може обаче да е налице право на обезщетение на купувачите на превозни средства по член 823, параграф 2 от BGB. Съгласно новата практика на BGH (Bundesgerichtshof, Федерален върховен съд, Германия) член 823, параграф 2 от BGB във връзка с член 6, параграф 1 и член 27, параграф 1 от EG-FGV защитава интереса на купувача на превозно средство да не търпи имуществени загуби поради нарушение на европейското законодателство в областта на емисиите от страна на производителя.
- 23 В първото производство е налице нарушение на европейското законодателство в областта на емисиите от страна на ответника, което се изразява в наличието на забранен температурен прозорец, а в останалите четири производства разпознаването на изпитвателен стенд е сериозен показател за наличието му.
- 24 Правото на обезщетение предполага също производителят на превозното средство да е действал най-малкото небрежно във връзка с измервателно-коригиращото устройство. Налице е презумпция за вина на производителя на превозното средство. Производителят обаче може да се освободи от отговорност, като посочи и докаже обстоятелства, съгласно които поведението по изключение не изглежда небрежно. По-специално, съгласно практиката на BGH (Федерален върховен съд) в това отношение производителят може да се позове на неизбежна грешка относно правомерността на деянието, като посочи конкретно и докаже самата грешка и нейната неизбежност. Това е темата на първия преюдициален въпрос.

- 25 Съгласно практиката на BGH (Федерален върховен съд) правото на обезщетение по член 823, параграф 2 от BGB във връзка с член 6, параграф 1 и член 27, параграф 1 от EG-FGV се отнася до така нареченото *малко* обезщетение, т.е. плащане на парична сума. Не може да се иска възстановяването на покупната цена срещу предаването и прехвърлянето на правото на собственост на превозното средство (така нареченото *голямо* обезщетение). Освен това BGH (Федерален върховен съд) посочва, че трябва да се вземат предвид ползите от употребата на превозното средство, когато ползите заедно с остатъчната стойност надвишават платената покупна цена, намалена с обезщетението. Вторият преюдициален въпрос е поставен във връзка с този проблем.
- 26 Подробно по отделните преюдициални въпроси: Съображенията на запитващата юрисдикция по тези въпроси отговарят по същество на съображенията по първия, втория и третия въпрос от преюдициалното запитване по дело C-666/23 (вж. точки 25—34 и 40-47 от резюмето на това преюдициално запитване).